

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Θ'.

✱ ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ, 26 ΤΟΥ ΘΕΡΙΣΤΗ 1911 ✱

ΑΡΙΘΜΟΣ 440

Τὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά» μεταφέρ-
οῦνκεν στὴν ὁδὸ Οἰκονόμου 4 (Ῥεξάρ-
χεια) καὶ εἶναι ἀνοιχτὰ τὸ πρωτὶ ἀπὸ τῆς
10-12 καὶ τὸ δευτερόν ἀπὸ τῆς 3-6.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΑΦΗΣ. Στὰ μάτια σὲ κοιτῶ... — Στοῦ τρα-
γουδιοῦ τὸ ἀγνιστικὸν νερό — Σὲ μιὰ ξεχασμένη (ποιή-
ματα τοῦ Guy Charles Gros).

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Τετραστιχα (Γραντάφυλλο —
Ἀφροδίτη — Θάλασσα).

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Θεατρικά — Οἱ μικτοὶ (Ψυχο-
πάθος — Παλιὰ ἀγάπες — Τὸ ἐλιξίριον τῆς νεότητος)
— Ἰδιόλεκτ' Ἰωσήφ.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ. Ἀνέκδοτ' πραγματεία γιὰ τὴν
γλώσσα (συνέχεια).

ῬΕΓΚΑΡΗΣ. Τὸ δαχτυλίδι τοῦ Γύγη. Β'. — Τὸ δαχτυλίδι
καὶ τὸ κακόν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟ-
ΣΗΜΟ.

ΤΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ ΤΟΥ ΓΥΓΗ

ΤΡΙΜΥΘΙΑ

Β'.

ΤΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟ

Ἀφιερώνεται τοῦ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

Δυὸ χρόνια εἶχανε περάσει ἀφ' οὗ στὴ Βενετία
ἔβριξα τὸ δαχτυλίδι τοῦ Γύγη στὰ κύματα μέσθ' τοῦ
Ἀδριατικοῦ. Βρισκόμεθα τότε, μὲ τὴν πάντα λα-
τρεμένη μου τὴ γυναῖκα, μὲ τὴ Μυρρίνα, στὴ Ρώμη,
στὴ Χώρα τὴν Αἰώνια. Κρίμα πού δὲν τιμωθήκα-
με, οὔτε ἡ Μυρρίνα οὔτε γώ, νὰ χαροῦμε μῆτε τὴν
αἰωνιότητα, μῆτε τῆς ποικιλόχρονης, τῆς ποικιλόχρη-
σας, τῆς ἀπανωτῆς, τῆς αἰωνοστοιδιασμένης τόντις
ὁμορφίης τῆς. Μὰ ποῖός, ὅξω ἀκόμη καὶ ἀπὸ μᾶς,
πρόσπεχε στὰ μουστῆχ, στὰ μνήματα, στὰ χεῖρια τὰ
παλιὰ ἢ τὰ καινούργια; Ὅτι πού φτάσαμε, ἀκο-
λουθήσανε κατὰ πράματα τρομάρα. Κόντεψε νὰ πέ-
σῃ τὸ σπῆτι τοῦ βασιλικῆς τῆς Σαβόγιας. Τὸ βράσταξά,
μπορῶ νὰ πῶ, μὲ τὰ δυὸ μου τὰ χεῖρια. Τσακίστη-
κε τοῦ θρόνου ὁ ἔχθρος, σωριάστηκε κατὰ γῆς. Ξε-
χασμένα σήμερον ἱστορικά, ὅπως ξεχνιοῦνται ὅσα
καὶ ὅσοι ἀποτύχανε. Τὰ κρύψανε κίβλας ἀμέσως,
γιὰ τὸ γόητρο τῆς δυναστείας. Ἀπὸ τὸν ἴδιον λόγον,
μὲ παραμέρισαν καὶ μένα, γιὰ νὰ μὴ λένε πῶς
κιντύνεψε καὶ τὴ γλύτωσα.

Εἴτανε σὲ κείνον τὸν καιρὸ στὴν πρωτεύουσα
τῆς Ἰταλίας ἓνας δημαγωγὸς ἀπὸ τοὺς φοβερώτε-
ρους Σίλβιος τὸν ὀνόμα. Αἰῶ πῶς εἴτανε στὴν
πρωτεύουσα, καὶ σωστὰ δὲν τὸ λέω. Ποῦ δὲν εἴτα-
νε ἀφ' οὗ; Παντοῦ τὸν ἐβλεπε. Πῶς πολὺ ἔμωσ τὸν
ἀντάμωνε; στὴ Βενετία, στὴ Ρώμη καὶ στὴ Νεά-
πολη. Ὅλο τὸ βασίλειο δικό του. Ἐτρεχε ἀπὸ τὴ
μιὰ πολιτεία στὴν ἄλλην. Ἀξάρνα, χωρὶς νὰ τὸ
καταλάβῃ κανένας, ἐφεβγε, βοδολοῦσε ἀπὸ τὴ Βε-
νετία στὴ Νεάπολη, ἀπὸ τὴ Νεάπολη ἀνέβαινε στὴ
Ρώμη. Καὶ πάντα ῥητόρεβε. Ἡ ῥητορικὴ του, κά-
τι ἀφάνταστο ἄγρια, πυρωμένη, ἀρπαχτική. Μάθη-
ση καμιά δὲν εἶχε, ἀναθροφῇ δὲν πῆρε καμιά. Οὔ-
τε σκολεῖν πάτηρε οὔτε γρόμματα ἔξερε. Ἦξερε
μόνον νὰ διαβάξῃ καὶ νὰ γράφῃ, καὶ τὸ κυριώτερον,
νὰ μιλᾷ. Τοὺς ἀποφλόγιζε ὅλους. Ὁ ὅχλος τοῦ δὲν
ἄλλαξε· κοπάνιζε ἀκατάπαρτα τὸ ἴδιον θέμα, δηλα-
δὴ τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ. Ἐννεοῖται πῶς και-
νούργιο τίποτα δὲν ἔλεγε· τόλεγε ὅμως μὲ τόση ζέ-
ση πού φαινότανε καινούργιο. Τὸ μολογῶ πῶς καὶ
μένα μιὰ φορὰ μὲ συνεπῆρε, πού πῆγα σ' ἓνα του
συλλαλητήριον. Ἀπὸ μακριὰ μάλιστα μοῦ ἦρθε τὸ
πρόσωπό του σὰ γνωστό. Μὰ θὰ γελάστηκα. Δὲν
τὸ κάτεχε κανένας ἀπὸ πού βαστούσε. Ὡς καὶ τὸ-
νομά του, Σίλβιος, φέφτικο· τῆλθηνό του, Μαρί-
νος, ἢ σὰ θέλετε ῥωμαϊκῶς, Θαλασσινός. Κίπου
ξεφάρεψε πῶς Σίλβιος σημαίνει ἄθροπος τοῦ ρου-
μανιοῦ. Τὸ λοιπὸν ἀφ' οὗ, ἀπὸ ἀντίθεση πρὸς τοὺς
πλούσιους, πρὸς τοὺς ἀρχόντους τῆς πολιτείας καὶ
τὰ λούσσα του, ἀντιπροσώπευε τὸ χοντρὸ, τὸ φτω-
χόν, τὸν ἀναλλιέγγητο λαόν, πού ζῇ στὰ ρουμάνια,
καὶ πού ὅσο καὶ ἂν εἶναι χοντρός. ἔχει ὅμως τὴ δύ-
ναμιν, κόφτει τὰ ξύλα πού ζεσταίνουσι τοὺς ἄλ-
λους, τὰ ξύλα πού σὲ τί δὲ χρησιμεύουν, καὶ τώ-
ρα, μ' ἓνα ξύλον ἄπαστο στὰ χεῖρα του τὰ σιδερέ-
νια, κατεδαίνει τὴν πολιτείαν, νὰ γυρέψῃ, νὰ πατή-
σῃ τὸ δίκιο του.

Τὸν ἀκούγα καὶ μὲ διασκεδάζε ἢ κωμωδίζ, ἐ-
πειδὴ ὁ περίφημος ὁ ρουμανάθρωπος, ὁ χοντρός, ὁ
ἀναπαράδος, εἶχε παράδες στὴ διάθεσή του πού δὲν
καταλάβαινες ἀπὸ πού τοὺς μάζωνε. Τὸ πῶς περιέρ-
γο εἶναι, πού μπάλικα τοὺς σκοποῦσε· σὸς συλ-
λαλητήριον, οἱ περισσότεροι, ἐνῶ τὸν ἀκούγανε, στὴν
τρεπούλα τοὺς χαδέθανε μὲ τὰ δάχτυλά τους, λίρες
πού τοὺς τῆς εἶχε δοσμένες. Κι ὥστόσο τὸν ἀφίνανε
ἦσαν νὰ βροντοφωνᾷ γιὰ τὴ φτώχεια τοῦ ρουμα-
νιοῦ. Μῆτε τὸ συλλογιόντανε. Οἱ λίρες τοῦ δὲν
μπάνινε σὲ λογαριασμό, ἅμα τῆς χτυποῦσαν ἀ-
φ' οὗ. Θαῖρῶ πῶς ἡ μεγαλήτερη δύναμὴ του, ἀφ' οὗ
σὲ κάθε λόγον πού ἐδγαζε, ἡ δύναμιν καὶ πάντα ἡ
δύναμιν τοῦ λαοῦ τοῦ γέμιζε τὸ στόμα, εἴτανε τὸ
χαρτζιλίκι τὸ ἄσπρον. Εἶχε ὅμως καὶ ἄλλη μιὰ, φο-
βερώτερη. Τῆς μέρες ἴσια ἴσια πού κατασταλάξαμε
στὴ Ρώμη, διαδόθηκε μιὰ φήμην πού ἀρχισε ὁ κό-